

DUBBELBLOED#2

DOCENTENHANDLEIDING

Beste docent,

Binnenkort bezoek je met de klas de voorstelling *Dubbelbloed #2* van Danstheater AYA. Onze ervaring leert dat leerlingen met meer aandacht en plezier naar een voorstelling kijken als ze vooraf over thema's uit de voorstelling hebben nagedacht en bekend zijn met wat ze op het toneel gaan zien.

Bij de voorstelling hoort een lesbief met voorbereidende opdrachten, een introductiefilm en suggesties voor een nagesprek. De voorbereidende les kan in ongeveer 50 minuten gedaan worden. Als opdrachten meer tijd kosten kun je ook kiezen voor de meest relevante opdrachten voor jouw leerlingen. Kijk in ieder geval de introductiefilm.

De handleiding en de lesbief beginnen met inleidende informatie. Leerlingen kunnen deze informatie aan het begin van de les zelf doornemen of je kunt dit met hen doen. In de handleiding vind je de opdrachten zoals deze ook in de lesbief zijn opgenomen. In de rode kaders vind je extra informatie bij het geven van de les.

De handleiding bestaat uit:

- Inleiding voor docenten	3
- Les voor het voorstellingsbezoek:	
- Introductie: 'The making of' Dubbelbloed#2	4
- Opdracht 1: Warming up	6
- Opdracht 2: Wie ben ik?	7
- Opdracht 3: Kijken naar een (dans)voorstelling	10
- Les na het voorstellingsbezoek: Nagesprek	12
- Bijlage 1	13
- Colofon	14

Als je vragen hebt over het lesmateriaal kun je altijd contact opnemen via: anne@aya.nl of 020-3868574.

Wij wensen jou en je leerlingen veel plezier met de lesbief en de voorstelling!

Hartelijke groet,

Anne Vermeegen
Educatie Danstheater AYA

Inleiding voor docenten

Over de voorstelling

In 2005 maakte Wies Bloemen (artistiek leider van Danstheater AYA) de voorstelling Dubbelbloed. Een voorstelling over afkomst en vooroordelen met Regilio (Surinaamse roots) en Vincent (Nederlandse roots). In 2020 blijkt dit thema nog steeds erg relevant en is het tijd voor een nieuwe voorstelling: Dubbelbloed #2. In Dubbelbloed #2 maak je kennis met danser en performer Abdelhadi Baaddi. Hij laat zien hoe het is om als Nederlandse Marokkaan om te gaan met hardnekkige vooroordelen.

Over Danstheater AYA

AYA maakt brutaal danstheater voor jongeren. Directe en energieke voorstellingen waarin taboes niet worden geschuwd. Wies Bloemen is de oprichter, artistiek leider en choreograaf van Danstheater AYA.

Naar het theater

Misschien hebben niet al je leerlingen ervaring met theaterbezoek. Daarom is het belangrijk met hen te bespreken hoe het er in het theater aan toegaat. Zo kan de kennismaking met het theater een positieve ervaring zijn die hopelijk bijdraagt aan een blijvende interesse.

In de lesbrief voor de leerlingen staan enkele theaterregels genoemd. Bij het bespreken van de regels kan het helpen je leerlingen de volgende vragen voor te leggen:

- Wat is het verschil tussen kijken naar een film en een theatervoorstelling?
- Welke regels zou jij bedenken voor het publiek?

Theaterregels

- Je mag reageren op de voorstelling, maar doe dit zachtjes, zodat je het medepubliek en de spelers niet stoort.
- Op tijd aanwezig zijn.
- Mobiele telefoons uit.
- Geen jassen, tassen, petten in de zaal.
- Geen etenswaren, snoep, drinken en kauwgom in de zaal.
- Blijf tijdens de voorstelling op je plek zitten.

Tip

Geef leerlingen, als dit mogelijk is, de opdracht hun mobiel in hun kluisje op school achter te laten. Dit geeft hen rust tijdens het kijken van de voorstelling.

Les voor het voorstellingsbezoek

LEERDOEL: Leerlingen voorbereiden op het voorstellingsbezoek door hen bekend te maken met de spelers, de thematiek en de vorm (montage) van de voorstelling. Daarnaast is het fijn als de leerlingen op de theaterregels gewezen worden.

BENODIGDHEDEN: Introductiefilm bij de voorstelling Dubbelbloed #2.

Introductie

Hoeveel clichés passen er op 41.526 vierkante kilometer? Want Nederland lijkt klein, maar de misverstanden over elkaar zijn groot. We zijn allemaal Nederlanders, maar de een soms toch net iets meer dan de ander...

In Dubbelbloed #2 laat beatboxer, danser en performer Abdelhadi Baaddi zien hoe het is om als Nederlandse Marokkaan om te gaan met hardnekkige vooroordelen. Ook van je eigen familie. Anne Suurendonk bevraagt hem, geeft tegengas en commentaar.

Arbeidsmigratie

Vanaf de jaren '60 kwamen veel arbeidsmigranten naar Nederland. Eerst vooral uit Griekenland, Italië, Spanje en Portugal. Later ook uit Turkije en Marokko. De 'gastarbeiders' kwamen naar Nederland om het land na de oorlog te helpen opbouwen en deden werk dat de Nederlanders niet wilden doen. De bedoeling was dat de arbeiders terug zouden gaan naar hun land van herkomst. Maar veel migranten besloten, om verschillende redenen, in Nederland te blijven. Nu leven er in Nederland mensen van allerlei culturen. Dat komt onder andere door arbeidsmigratie, maar ook doordat Nederland vroeger koloniën had en omdat mensen uit andere landen als vluchteling hier komen.

Montage voorstelling

De voorstellingen van Danstheater AYA zijn vaak 'montagevoorstellingen'. De voorstelling bestaat uit scènes rondom een thema. De scènes ontstaan doordat de dansers en choreograaf tijdens de repetities improviseren. De improvisaties worden uitgewerkt tot volledige scènes. Er wordt door de choreograaf Wies Bloemen goed nagedacht over de volgorde waarin de verschillende scènes achter elkaar worden gezet (gemonteerd), zo ontstaat de voorstelling.

Even voorstellen

Abdelhadi Baaddi

Abdelhadi werd geboren in Amsterdam. Abdelhadi 's moeder werd geboren in Ait Sedrate en zijn vader in Boumalne, twee dorpjes in het Zuiden van Marokko. Hij ging studeren, maar zijn grote passie beatboxen liet hij niet los. Na het zien van een voorstelling in het theater besloot hij "Ik moet op het podium staan!". Dat was even schrikken voor zijn ouders, maar inmiddels zijn ze heel trots.

Anne Suurendonk

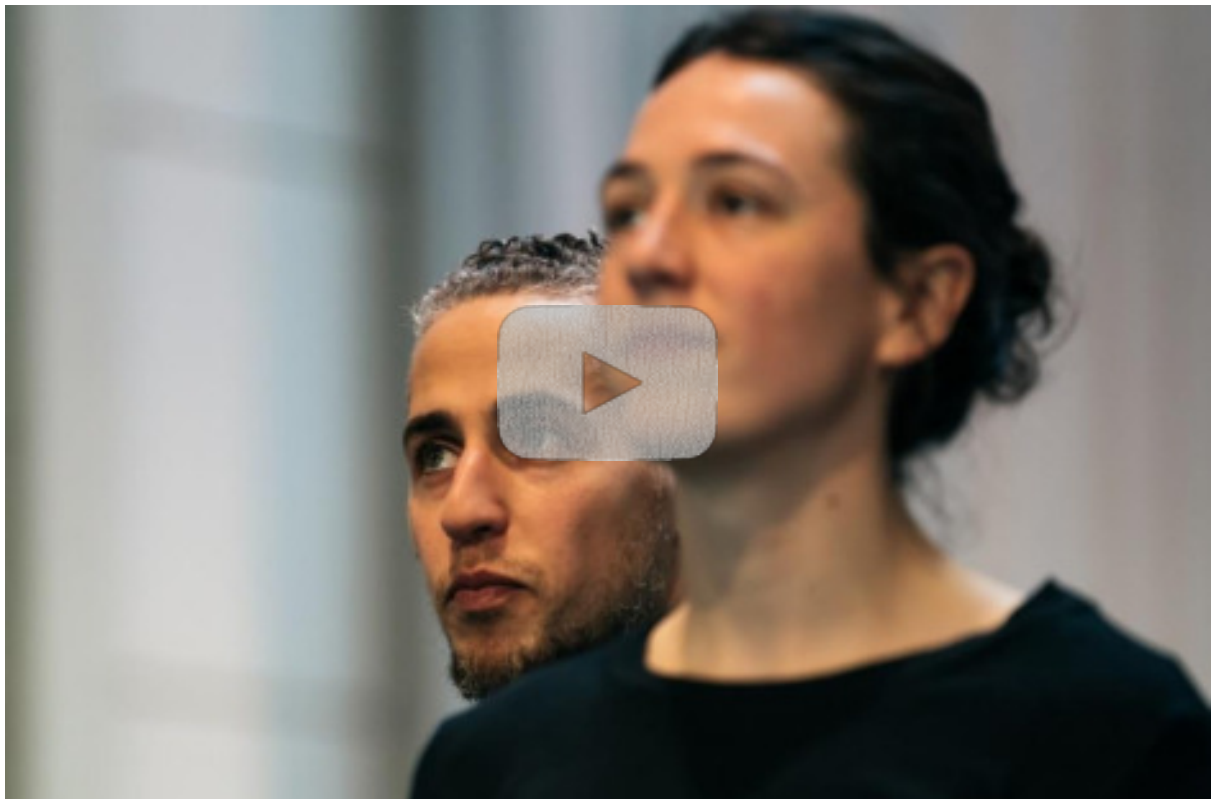
Anne komt ook uit Amsterdam. Ze komt uit een open gezin met vader, moeder en twee zussen. Ze werd vrij opgevoed en mocht doen wat ze graag wilde, dat was dansen. Anne studeerde in 2010 af aan de jazz en musical opleiding. Na een aantal jaren als danseres gewerkt te hebben ontdekte ze haar passie voor choreografie. Anne is nu te zien als danseres maar bedenkt ook voorstellingen bij Danstheater AYA.

De anderen

Abdelhadi en Anne dansen en spelen in deze voorstelling. De teksten en de dans hebben ze zelf gemaakt. Abdelhadi maakt ook muziek. Het concept en de regie zijn van Wies Bloemen. Wies is de artistiek leider van Danstheater AYA. Erik van Raalte bedacht het licht en het decor. Tijdens de voorstelling zorgt Maarten van Dorp achterin de theaterzaal ervoor, dat de spelers mooi belicht zijn.

Filmpje!

In 'The making of' zie je Abdelhadi, Anne en Wies, druk aan het werk tijdens de repetities. Klik op de **play button** hieronder of op [deze link >>](#)

Opdracht 1. WARMING UP (5 minuten)

LEERDOEL: Leerlingen maken door zelf te bewegen kennis met wat ze in het theater gaan zien. En leerlingen ervaren dat bewegen fijn is om je hoofd leeg te maken.

EXTRA INFORMATIE: In het dagelijks leven wordt er vaak gevraagd je gevoel te onderdrukken, 'normaal te doen' en je aan te passen. Ook op school is er veel aandacht voor ratio, denken en beslissen vanuit je hoofd. In theater en dans wordt er vanuit het lichaam gewerkt. Grote emoties als vreugde, verdriet, woede en angst worden in lichaamstaal verbeeld, zodat je het kan 'voelen' in plaats van begrijpen. Ook muziek werkt op dit gevoelsniveau.

Door zelf te bewegen maken leerlingen kennis met wat ze in het theater gaan zien en maken ze hun hoofd leeg. We hebben hiervoor een oefening die makkelijk in het klaslokaal uitgevoerd kan worden.

Suggesties bij de bewegingen:

- Een beweging die iets over iemand zegt mag van alles zijn, een hobby, een emotie, etc.
- De voorstelling gaat over vooroordelen op basis van afkomst, maar de oefening kan over alle soorten vooroordelen gaan, zoals arrogantie, etc.
- Om het vooroordeel kwijt te raken kunnen leerlingen het weggoien of er op stampen etc.

Genoeg gezeten, tijd om in beweging te komen! Op school is er veel aandacht voor ratio, denken en beslissen vanuit je hoofd. In theater en dans wordt er vanuit het lichaam gewerkt. Beweging maakt je hoofd leeg en geeft je energie, dat ga je in de voorstelling zien. Maar wij vinden het belangrijk dat je dit ook zelf ervaart.

De voorstelling gaat over vooroordelen. Je bent wie je bent, maar soms hebben mensen een oordeel over je zonder je te kennen. Misschien maak je dit weleens mee en ben je hier soms boos over. In plaats van boosheid in woorden te uiten, kan je dit ook van je afzetten door te bewegen. Onder leiding van jullie docent doe je de volgende oefening:

- Sta op uit je stoel.
- Draai naar degene die naast je staat, je staat nu met de gezichten naar elkaar toe. Zorg dat er ongeveer een meter tussen jullie in is.
- Maak, om de beurt, een beweging die iets over jou zegt.
- De ander doet de beweging na. Wissel van beurt.
- Maak nu een beweging die niet bij je past maar waarvan je denkt dat anderen jou zo zien.
- Als je wilt mag je een beweging bedenken om dit vooroordeel kwijt te raken, deze plak je achter je vooroordeelbeweging aan.
- De ander doet de bewegingen na. Wissel van beurt.

Nu iedereen warm is kan de les beginnen!

Opdracht 2. WIE BEN IK? (20 min)

LEERDOEL:

- De leerlingen op een creatieve manier bewust maken van wie zij zijn en de invloed die hun omgeving op hen heeft.
- De leerlingen een gevoel van trots geven op wie zij zijn en waar ze vandaan komen.

EXTRA INFORMATIE:

Opdracht 3a. en 3b. De leerlingen bespreken in tweetallen waar de rap over gaat en vervolgens wat dit voor hen zelf betekent. Geef de leerlingen ongeveer 5 minuten per vraag.

Opdracht 3c. De leerlingen schrijven een elfje over zichzelf. Neem de regels voor het elfje met de leerlingen door. Een elfje is een gedicht van elf woorden. De eerste regel: één woord, de tweede regel: twee woorden, de derde regel: drie woorden, de vierde regel: vier woorden en de vijfde regel: één woord.

Het belangrijkste bij een elfje is dat leerlingen niet te veel na denken over wat mooi en goed is, laat hen het eerste opschrijven wat bij hen opkomt. Dit mogen per zin ook eerst meerdere woorden zijn, om vervolgens het beste woord uit te kiezen.

Als leerlingen willen mogen ze hun elfje aan de klas voorlezen.

Opdracht 3d. De voorstelling Dubbelbloed #2 gaat over vooroordelen die ontstaan door afkomst. De vooroordelen worden vaak gevoed door de media. Er lijkt een grote behoefte om vooral de negatieve aspecten van verschillende culturen te benadrukken. Maar verschillende culturen zijn ook een verrijking voor een samenleving.

**De essentie van het zijn.
Waar baal je van, wat vind je fijn.**

**De zoektocht kan beginnen.
Wie is je ware zelf.
Graaf van het oppervlak naar binnen.
Grondstoffen die je delft.**

**Eerste ontmoeting, eerste indruk, eerste oordeel.
Werkt uiterlijk in je na-, of werkt het in je voordeel.**

**Want wat je ziet is slechts de buitenkant.
Maar weet jij veel, is er binnen veel meer aan de hand.
Wat zeggen sneakers, je haar, en wat zegt je gear.
Een kleine kijkoperatie dat zegt zoveel meer.**

Tekst: Vincent van der Velde

- a. De rap hierboven is geschreven toen de voorstelling Dubbelbloed voor het eerst gemaakt werd. Lees in tweetallen de rap, waar gaat de tekst over?

Ieder mens is anders. Wie je bent wordt bepaald door vele factoren. Je karakter, waar je opgroeit met wie je omgaat. Vaak hebben we een (voor)oordeel over andere mensen, maar waarom eigenlijk en kennen we onszelf wel? Het is goed om na te denken wie je bent, wat je goed kunt en of je beïnvloed wordt door andere mensen. Hoe beter je jezelf kent hoe beter je beslissingen kan nemen die goed zijn voor jou. In onderstaande oefeningen ga je hiermee aan de slag.

- b. In de rap staat: 'Waar baal je van, wat vind je fijn' en 'Wat zeggen sneakers, je haar, en wat zegt je gear'.

Maak weer tweetallen, bedenk eerst zelf wat dingen zijn waar jij van baalt en dingen die je fijn vindt. Bespreek daarna met z'n tweeën wat jullie bedacht hebben. De tweede zin gaat over je uiterlijk. Bedenk eerst zelf wat je uiterlijk over jou zegt. Bespreek daarna met z'n tweeën wat jullie bedacht hebben.

- c. De voorstelling Dubbelbloed #2 gaat over vooroordelen die ontstaan door afkomst, maar verschillende culturen zijn ook een verrijking voor een samenleving. Wat zijn de mooie dingen van een multiculturele samenleving? Bedenk met zijn tweeën drie goede dingen.

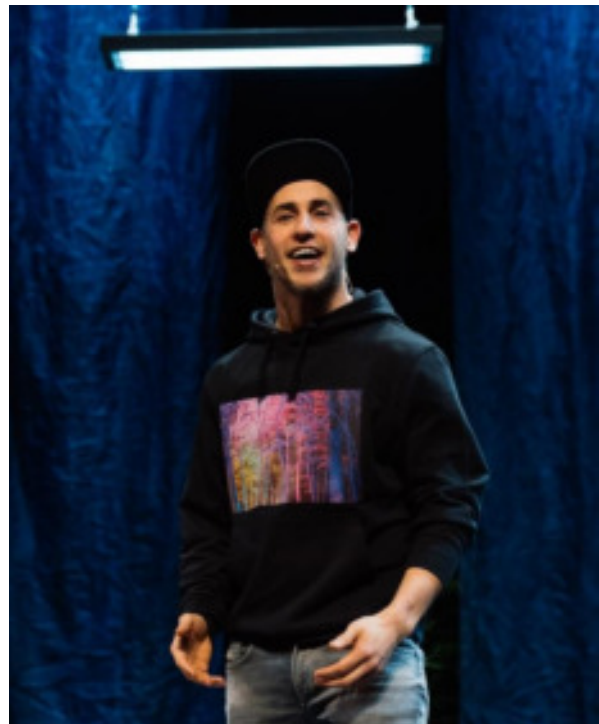
d. In de vorige opdracht heb je nagedacht over jezelf, hier ga je nu een elfje over schrijven.

ELFJE

Een kort gedicht van elf woorden. De eerste regel: één woord, de tweede regel: twee woorden, de derde regel: drie woorden, de vierde regel: vier woorden en de vijfde regel: één woord. Denk bij het schrijven niet te veel na, gebruik het eerste wat bij je opkomt. Er bestaan geen foute elfjes!

Vul in bijlage 1 het elfje over jezelf in. De eerste regel begint met je naam, in de tweede regel zet je je beste eigenschappen, in de derde regel wat je fijn vindt en in de vierde regel waar je van baalt. Tot slot beschrijf je jezelf in één woord. Als voorbeeld zie je hier de elfjes van Abdelhadi en Anne.

Abdelhadi
Energiek, vrolijk
In de studio
Mensen die snel oordelen
Clown

Anne
Gepassioneerd, gevoelig
Muziek is leven
Heeft te weinig tijd
Kwetsbaar

Opdracht 3. KIJKEN NAAR EEN (DANS)VOORSTELLING (15 min)

LEERDOEL: Leerlingen krijgen handvatten om de voorstelling te bekijken en begrijpen.

EXTRA INFORMATIE: Leerlingen denken vaak dat het bij het bezoeken van een voorstelling gaat om het 'verhaal', terwijl er zoveel meer te zien is op het toneel. Daarnaast kun je een voorstelling ook gewoon mooi vinden of geraakt worden.

In opdracht 3a wordt in de klas geoefend met kijken. In de opdracht wordt leerlingen gevraagd na te denken over wat ze zien. Bespreek klassikaal de uitkomsten van de tweetallen.

Opdracht 3b is een voorbereiding op de nabespreking. Je kunt de tweetallen uit opdracht 3a de opdracht geven allemaal ergens anders op te letten. Twee of drie tweetallen kunnen op hetzelfde element letten, deze vind je onderstaand. In de lesbrief staat een beknopte beschrijving van hoe leerlingen een scène kunnen onthouden en waar ze op kunnen letten. Onderstaand wat meer informatie, dit kun je leerlingen mondeling meegeven.

Wat doet de voorstelling met je?

- Als je terugdenkt aan de voorstelling welk moment zie je dan voor je? Wat gebeurde er?
- Was er iets in de voorstelling wat je mooi vond, waarom je moest lachen of waarover je je hebt verbaasd? Was er iets wat je raakte?

Welke elementen werden in de voorstelling gebruikt?

- Dansstijl (bijv. Heb je verschillende dansstijlen kunnen herkennen? Zo ja welke dan?)
- Beelden de dansers verschillende dingen uit? Heb je bijvoorbeeld emoties herkend? Zo ja, wat dan?
- Licht (bijv. Wat voor licht werd er gebruikt, veranderde dit en waarom?)
- Muziek (bijv. Wat is de rol van muziek in deze voorstelling? Wat voor muziek heb je gehoord en waarom werd, denk je, die muziek gebruikt?)
- Kostuums (bijv. waarom denk je dat er voor deze kostuums is gekozen?)

BENODIGDHEDEN: Foto bij de opdracht.

Als je in het theater naar een voorstelling kijkt kun je natuurlijk letten op het verhaal, dat doe je vaak automatisch. Maar er is nog zoveel meer te zien! De manier waarop iemand danst bijvoorbeeld of de muziek, het licht, het decor en de kostuums. Vind je iets mooi of juist niet mooi? Denk je nog wel eens terug aan de voorstelling?

- a. Naar verschillende elementen van een voorstelling kijken, kun je oefenen door een foto te bekijken en te bedenken wat je allemaal ziet. Onderstaand zie je een foto van Abdelhadi en Anne in een scène van Dubbelbloed #2. Maak tweetallen, bekijk onderstaande foto en bespreek met je groep onderstaande de vragen.

- Wat zie je?
- Wat zijn ze aan het doen?
- Wat is hun relatie? En hoe zie je dat?
- Hoe zouden de dansers zich voelen ten opzichte van elkaar? (bijvoorbeeld blij, boos, samen of juist niet)
- Welke muziek past bij de foto's?

b. De oefening met het kijken naar de foto, ga je ook tijdens de voorstelling doen. Onthoud een moment of een scène die je het meeste aansprak tijdens de voorstelling. Bedenk voor jezelf wat er allemaal te zien is aan dans, decor, licht en sfeer. In de voorstelling is ook veel te horen. Welke rol speelt muziek in deze voorstelling? Ook kun je bedenken of je de scène mooi of juist lelijk vond en of het iets met je deed. Na de voorstelling gaan jullie met elkaar in de klas bespreken wat je gezien hebt.

Les na het voorstellingsbezoek

LEERDOEL: Leerlingen zien vaak veel meer dan ze zelf beseffen. Door de voorstelling met hen na te bespreken wordt dit duidelijk en wordt een theaterervaring steeds rijker.

EXTRA INFORMATIE:

Een voorstelling zien is in de eerste plaats een individuele ervaring. Wat je raakt, wat je mooi of lelijk vindt en welke dansers je aanspreken, is voor iedereen anders. Bij het nagesprek is het van belang leerlingen vrij te laten spreken over hun theaterervaringen. Er bestaan geen goede of foute antwoorden op de vragen die je ze stelt, ieder antwoord is in principe goed. Je kunt wel van de leerlingen vragen waarom ze iets vinden.

Opdracht 1. Je kunt de voorstelling algemeen in de klas nabespreken aan de hand van de vragen in opdracht 1 van de lesbrief.

Opdracht 2. In de voorbereidende les hebben de leerlingen geoefend met kijken. Er zijn duo's gemaakt die naar verschillende elementen van de voorstelling hebben gekeken. Vraag de duo's wat ze hebben gezien. Hebben ze één moment onthouden of hebben ze de kijkopdracht de hele voorstelling gedaan?

Jullie hebben de voorstelling **Dubbelbloed #2** van Danstheater AYA in het theater bezocht. Wij hopen dat jullie een mooie voorstelling hebben gezien.

Opdracht 1. ALGEMENE NABESPREGING

Als je naar het theater bent geweest is het leuk om hier met elkaar over na te praten. Iedereen ziet andere dingen en zo beleef je de voorstelling eigenlijk nog een keer!

- **Dubbelbloed #2** is een danstheatervoorstelling. Wat is het verschil met een dansvoorstelling, denk je?
- De voorstelling gaat over afkomst en vooroordelen. Vind je dit een goed onderwerp voor een voorstelling? Waarom?
- In de voorstelling wordt veel gedanst, is er een speciale beweging die je je herinnert? Welke?
- Als jij de choreograaf van de voorstelling zou zijn, zou je dan iets willen veranderen aan de voorstelling?
- Wat vond je van de human beatbox in de voorstelling? Vind je 'live muziek' leuker/spannender dan muziek die via een installatie wordt afgespeeld? Waarom?
- Wat voor kleren hadden de dansers aan? Vond je dat bij de voorstelling passen?
- Wat vond je van het decor?

Opdracht 2. NABESPREGING MOMENT OF SCÈNE

In de voorbereidende les hebben jullie in tweetallen de opdracht gekregen een scène of moment te onthouden dat je aansprak. Kom weer bij elkaar in je tweetal en bespreek met elkaar wat jullie onthouden hebben. Vertel elkaar waarom dit moment indruk maakte en wat je gezien hebt. Je kunt de onderstaande vragen gebruiken om jouw moment te bespreken.

Wat deed de voorstelling met je?

- Als je terugdenkt aan de voorstelling welk moment zie je dan voor je? Wat gebeurde er?
- Was er iets in de voorstelling wat je mooi vond, waarom je moest lachen of waarover je je hebt verbaasd? Was er iets wat je raakte?

Welke elementen werden in de voorstelling gebruikt?

- Dansstijl: bijv. Heb je verschillende dansstijlen kunnen herkennen? Zo ja welke dan?
- Beelden de dansers verschillende dingen uit? Heb je bijvoorbeeld emoties herkend? Zo ja, wat dan?
- Licht: bijv. Wat voor licht werd er gebruikt, veranderde dit en waarom?
- Muziek: bijv. Wat voor muziek heb je gehoord en waarom werd, denk je, die muziek gebruikt?
- Kostuums: bijv. Waarom denk je dat er voor deze kostuums is gekozen?

Let op! Jullie kunnen verschillende dingen gezien hebben. In het theater is er geen goed of fout. Het gaat om wat JIJ gezien hebt. Wel is het belangrijk om na te denken over waarom je iets vindt.

BIJLAGE 1: ELFJE

Je naam:

Je beste eigenschappen:

Dit vind ik fijn:

Hier baal ik van:

Mezelf in één woord:

Colofon

© Dit is een uitgave van Danstheater AYA

Inhoud lesmateriaal: Anne Vermeegen

Foto's: Sjoerd Derine

Film - the making of Dubbelbloed #2: Zwart op Wit Media

Danstheater AYA, Contactweg 42H , 1014 AN Amsterdam

t: +31(0)20 386 85 74, e: info@aya.nl

Danstheater AYA wordt meerjarig gesubsidieerd door het Fonds Podiumkunsten en het
Amsterdams Fonds voor de Kunst.

WWW.AYA.NL